

Информационен бюлетин №11/2022

*Публикувано законодателство на ЕС в областта на качеството и безопасността на храните и фуражите, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, схемите за качество и актуални новини в областта на безопасността по агрохранителната верига
за периода 1 – 30 ноември 2022 г.*

Съдържание

1. *Европейско законодателство за месец ноември 2022 г., публикувано в Официалния вестник на ЕС*
2. *Проекти на нормативни документи – национални и европейски*
3. *Актуална информация*

Европейско законодателство за месец ноември 2022 г., публикувано в Официалния вестник на ЕС

Безопасност на храните

- **Делегиран регламент (ЕС) 2022/2292** на Комисията от 6 септември 2022 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за въвеждане в Съюза на пратки с животни за производство на храни и определени стоки, предназначени за консумация от човека

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2292&from=BG>

- **Делегиран регламент (ЕС) 2022/2258** на Комисията от 9 септември 2022 година за изменение и коригиране на приложение III към Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно специфичните хигиенни изисквания за храните от животински произход по отношение на рибни продукти, яйца и някои силно рафинирани продукти, и за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2019/624 на Комисията по отношение на някои двучерупчести мекотели

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2258&from=BG>

Здравеопазване на животните

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2183** на Комисията от 8 ноември 2022 година за изменение на приложения V и XIV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/404 по отношение на вписванията за Канада, Обединеното кралство и Съединените щати в списъците на трети държави, от които е разрешено въвеждането в Съюза на пратки с домашни птици, зародишни продукти от домашни птици и прясно месо от домашни птици и пернат дивеч
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.288.01.0021.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A288%3ATOC

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2204** на Комисията от 11 ноември 2022 година за изменение на приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/605 за определяне на специални мерки за контрол във връзка с африканската чума по свинете
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.293.01.0005.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A293%3ATOC

- **Регламент (ЕС) 2022/2246** на Комисията от 15 ноември 2022 година за изменение на приложения VIII и IX към Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на болестта хронично линеене при живи животни от семейство еленови
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.295.01.0001.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A295%3ATOC

- **Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2284** на Комисията от 14 ноември 2022 година за изменение на приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2021/641 относно спешните мерки във връзка с огнищата на високопатогенна инфлуенца по птиците в някои държави членки

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.301.01.0125.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A301%3ATOC

- **Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2304** на Комисията от 24 ноември 2022 година за определяне на референтна лаборатория на Европейския съюз за треска от долината Рифт

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2022.305.01.0051.01.BUL&toc=OJ%3AL%3A2022%3A305%3ATOC

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- **Поправка на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1439** на Комисията от 31 август 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 283/2013 по отношение на информацията, която трябва да се предоставя за активните вещества, и на *специалните изисквания за данни за микроорганизми*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1439&qid=1669728466220&from=BG>

- **Поправка на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1440** на Комисията от 31 август 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 284/2013 по отношение на информацията, която трябва да се предоставя за продуктите за растителна защита, и на *специалните изисквания за данни за продукти за растителна защита, съдържащи микроорганизми*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1440&qid=1669728540161&from=BG>

- **Поправка на РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/1441** на Комисията от 31 август 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 546/2011 по отношение на *специалните единни принципи за оценка и разрешаване на продукти за растителна защита, съдържащи микроорганизми*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1441&qid=1669728601723&from=BG>

***Проекти на нормативни документи – национални и европейски -
актуална информация***

Продължават техническите дискусии в Работната група на Съвета на ЕС по растения и фитосанитарни въпроси по Предложението за Регламент на ЕП и на Съвета относно *устойчивата употреба на продукти за растителна защита* и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/2115. На проведените през месец ноември две заседания бяха разгледани глава III относно националните планове за действие и глава IV относно интегрираното управление на вредителите.

Актуална информация

Здравеопазване на животните

Информация за актуалната епизоотична обстановка на страната
(за периода от 26 октомври 2022 г. до 24 ноември 2022 г.)

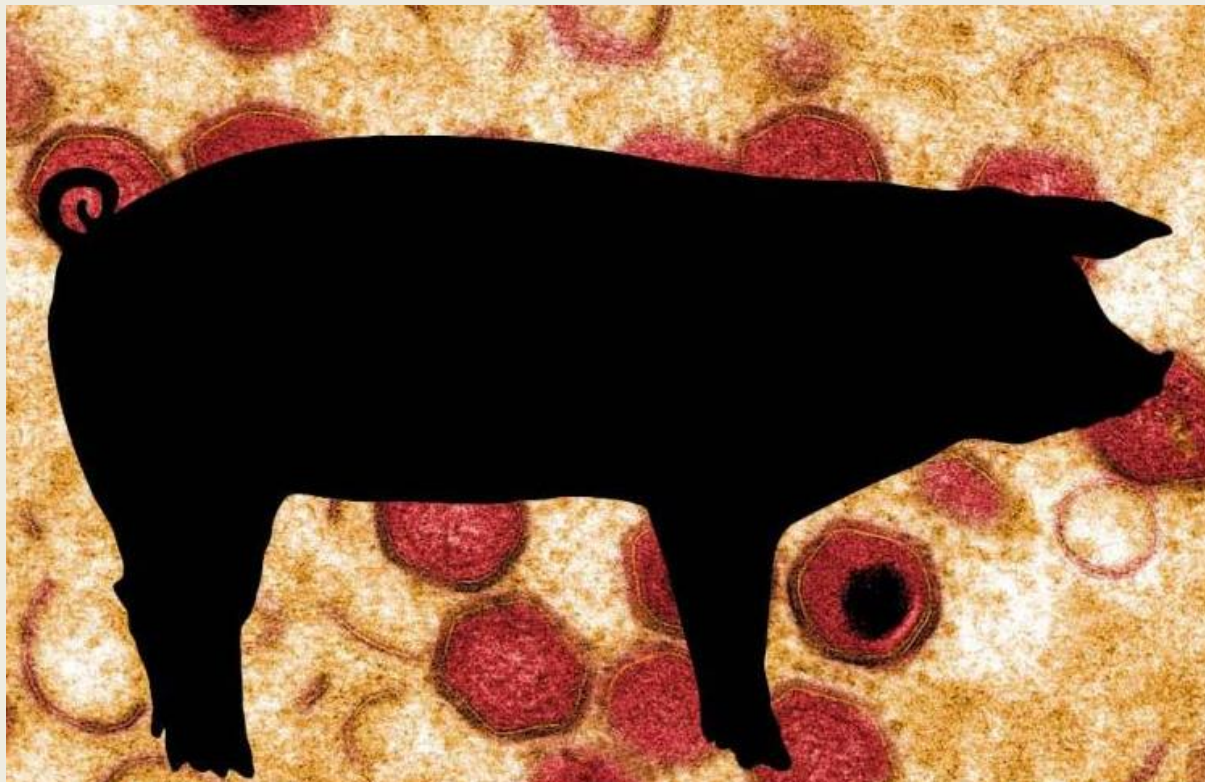
Високопатогенна инфлуенца по птиците

- *на територията на страната:*

За периода от 26 октомври 2022 г. до 24 ноември 2022 г. не са докладвани огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците при домашни и диви птици.

Африканска чума по свинете

- ***на територията на страната:***

За периода не са констатирани огнища на Африканска чума по свинете (АЧС) при домашни свине. Обявени са 34 вторични случая на АЧС при диви свине на територията на областите Габрово, Пазарджик, Пловдив, Хасково, Смолян, Кърджали, Ямбол, Русе, Разград, Търговище и Велико Търново. От началото на 2022 г. на територията на страната са потвърдени общо 300 вторични случая на АЧС при диви свине.

**Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Европа
(26 октомври 2022 г. до 25 ноември 2022 г.): източник: ADIS**

Държава	АЧС (домашни свине)	АЧС (диви свине)	Бруцелоза	Син език	Епизоотична левкоза	ВПИП Н5 (домашни птици)	ВПИП Н5N1 (домашни птици)	ВПИП Н5 (диви птици)	ВПИП Н5N1 (диви птици)	ВПИП Н5N3 (диви птици)	Туберкулоза	Бяс	Антракс	Западнониллека греска	Шарка
Австрия							1							1	
България		34													
Белгия							5		18						
Хърватия							1		1				5		
Дания							2		8						
Естония		5													
Финландия									1						
Франция							48		33		1	1			
Германия		175					1		3		1			5	
Гърция														4	
Унгария		25												2	
Исландия									7						
Ирландия							3		2						
Италия		11	1				11	3	7	17	1			27	
Латвия		111													
Литва	1	48													
Нидерландия						12				45					
Полша		176									1	1			
Румъния	45	40							4			9			
Сърбия	2	16							2						
Украйна													1		
Словакия		30										1			
Словения									2						
Северна Македония	1	3					1								
Норвегия							1	4							
Португалия				2		1	1							1	
Испания				2			3		9		1		2	5	4
Украйна	1														
Швеция									3						
Швейцария							1		1						

Информация за актуалната епизоотична обстановка на територията на Азия по отношение на болестите Високопатогенна инфлуенца по птиците и Африканска чума по свинете (26 октомври 2022 г. до 25 ноември 2022 г.)

източник: EMPRES-i

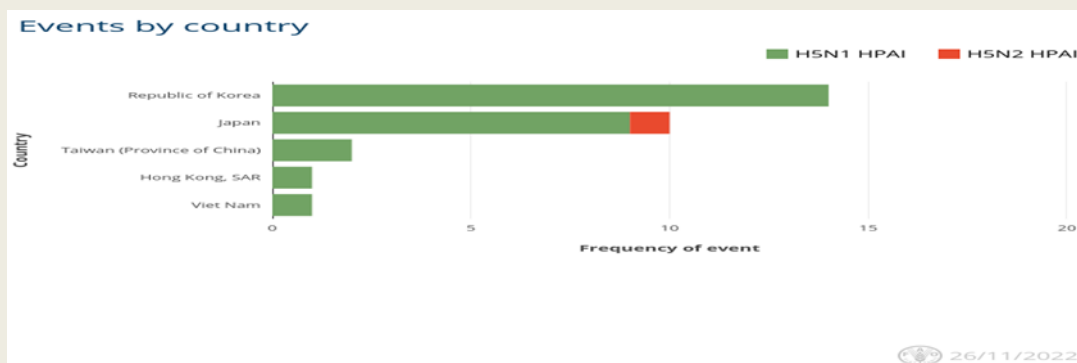
Високопатогенна инфлуенца по птиците:

За периода от 26.10.2022 г. до 25.11.2022 г. на територията на Азия са констатирани 28 огнища на Високопатогенна инфлуенца по птиците, на територията на пет държави.

Карта 1. Разпространение на ВПИП на територията на Азия за периода 28.09.2022 г. до 25.10.2022 г. (източник: EMPRES-i)

Графика на разпространение на потвърдените огнища на ВПИП на територията на Азия (източник: EMPRES-i):

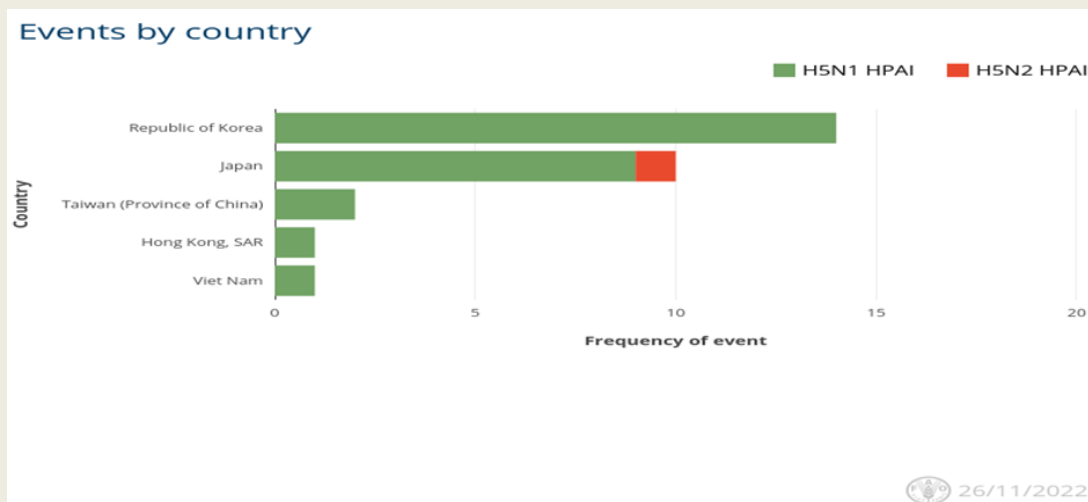

Африканска чума по свинете

За периода от 26.10.2022 г. до 25.11.2022 г. на територията на Азия са констатирани 22 огнища на Африканска чума по свинете, на територията на четири държави.

Карта 2. Разпространение на АЧС на територията на Азия за периода 26.10.2022 г. до 25.11.2022 г. (източник: EMPRES-i)

Друга информация:

**Световна седмица за осведоменост относно антибиотиците (WAAW) –
18-ти 24-ти ноември 2022 г.**

Антимикробната резистентност (АМР) възниква, когато бактерии, вируси, гъбички и паразити се променят с течение на времето и вече не реагират на лекарства, което прави инфекциите по-трудни за лечение и увеличава риска от разпространение на заразни и тежки заболявания и смърт. В резултат на

лекарствената резистентност антибиотиците и другите антимикробни лекарства стават неефективни и инфекциите стават все по-трудни или невъзможни за лечение. Изследователите са изчислили, че АМР при бактериите причинява около 1,27 милиона смъртни случая през 2019 г.

Глобален план за действие за справяне с нарастващия проблем с резистентността към антибиотици и други антимикробни лекарства беше одобрен на Шестдесет и осмата Световна здравна асамблея през май 2015 г. Една от основните цели на плана е да се подобри осведомеността и разбирането за АМР чрез ефективна комуникация, образование и обучение.

Световната седмица на осведомеността за антимикробните вещества (WAAW) е глобална кампания, която се чества ежегодно, за да се подобри осведомеността и разбирането за АМР и да се насърчат най-добрите практики сред обществеността, заинтересованите страни в областта на „Едно здраве“ и създателите на политики, които играят решаваща роля за намаляване на по-нататъшното възникване и разпространение на АМР.

Тази година темата на WAAW е „Предотвратяване на антимикробната резистентност заедно,. В тази връзка Световната здравна организация (СЗО) призовава всички сектори да насърчават разумната употреба на антимикробни средства и да засилят превантивните мерки за справяне с АМР, като работят съвместно чрез подход „Едно здраве“.

Повече информация относно отделните събития, инициативи и елементи на кампанията, организирани от СЗО в рамките на WAAW е налична на следния интернет адрес: <https://www.who.int/campaigns/world-antimicrobial-awareness-week/2022>.

Източник: СЗО

***Обзорен доклад на ГД „Здравеопазване и безопасност на храните“
относно прегледа на Националните планове за действие „Едно здраве“ на
държавите членки срещу антимикробната резистентност (АМР)***

На 17-ти ноември 2022 г. по повод Световната седмица за осведоменост относно антибиотиците Европейската комисия (ЕК) публикува обзорен обобщено доклад от извършения преглед на Националните планове за действие (НПД) „Едно здраве“ на държавите членки срещу антимикробната резистентност (АМР) от Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ към ЕК през периода 1 септември 2021 г. - 31 май 2022 г. В доклада

също така се изброяват действията на Комисията в подкрепа на борбата на държавите членки срещу АМР. Общата цел на настоящия преглед е да се определи степента, до която държавите членки са изготвили НПД, включително и как плановете отразяват измерението „Едно здраве“ и механизмите за управление. Прегледът изброява стратегическите подходи, предприети от държавите членки срещу АМР и разглежда целите на политиката по области. В него също така се посочват пропуските и добрите практики в съществуващите НПД, които могат да бъдат основа за бъдещите инициативи на Комисията във връзка с АМР.

Комисията установи, че НПД са приети във всички държави членки, като повечето са основани поне в някаква степен на подхода „Едно здраве“. НПД се различават значително по съдържание и степен на подробност, което може би отразява етапа, на който е всяка държава по отношение на борбата срещу АМР. Въпреки това много държави членки следва да работят повече върху измерението „Едно здраве“, особено по отношение на околната среда, който аспект липсва или не е добре развит. Включването на аспекта на околната среда е международно признато като ключово средство за преодоляване на рисковете за здравето в допирните точки между екосистемите на човека и на животните.

Прегледът установи някои добри примери за процеса на приоритизиране, с които се определят основните области, действия и показатели в рамките на НПД, въз основа на ситуационен анализ. Това обаче често не е добре описано в НПД, което ограничава прозрачността и разбираемостта на процеса на вземане на решения, както и обосновката за изключването на определени области от НПД, като например здраве на растенията.

Всички НПД съдържат стратегическа част, която описва визията на държавите членки за справяне с АМР, но като цяло другите основни компоненти, като оперативните планове и плановете за наблюдение и оценка, не са добре разработени и не са достъпни като отделни документи, свързани с НПД. Освен това в НПД често липсва информация за бюджета. Тези проблеми предизвикват безпокойство относно устойчивото прилагане на НПД и договореностите в държавите членки да се постигнат ефективно стратегическите цели.

Свързаните с управлението аспекти, включително надзора, са по-силно застъпени в по-новите НПД „Едно здраве“. Съществуват добри примери, при които се дава приоритет на изграждането на управленска структура, като тя се

включва като стратегическа цел на самия НПД.

В повечето НПД „Едно здраве“ се посочват механизми за междусекторна координация (ММК), като няколко държави членки заявиха, че са в процес на подновяване на своите ММК или подобни структури. Полезни биха били и по-голямата яснота при състава и задачите на ММК, тъй като те са от съществено значение за изготвянето и прилагането на НПД „Едно здраве“.

Стратегическите цели на глобалния план за действие са включени в НПД, но с различна степен на детайлност. Общо взето, акцентът е върху действия в секторите на здравето на човека и животните с ограничени позовавания на аспектите на околната среда, които понастоящем не попадат в обхвата на повечето НПД. Докладът посочва и начините на разглеждане в НПД на целите на глобалния план за действие (осведомяване и обучение, увеличаване на познанията чрез наблюдение, превенция и контрол на инфекциите, оптимизация на употребата на антимикробни средства, научни изследвания, съвместна работа и иновации), както и какви допълнителни усилия биха допринесли за оптимизиране на употребата на антимикробни средства и намаляване на АМР.

Напредъкът на държавите членки в борбата срещу АМР беше отрицателно засегнат от пандемията от COVID-19, която отклони ресурси за изготвяне и прилагане на НПД. Държавите членки имат възможност да приложат в своите НПД „Едно здраве“ извлечените от пандемията поуки, защото почти половината държави в момента са в процес на тяхното изготвяне или актуализиране.

Констатациите на доклада следва да помогнат на държавите членки да открият и разработят полезни взаимодействия в контекста на измерението „Едно здраве“, както и да отстранят пропуските и да усъвършенстват съществуващите им НПД.

Източник: ЕК

Пълният текст на доклада е наличен на следния линк:
https://health.ec.europa.eu/publications/overview-report-member-states-one-health-national-action-plans-against-antimicrobial-resistance_en

Контрол на беса: модел за сътрудничество „Едно здраве“

Публикувано на 27 септември 2022 г

Като една от най-смъртоносните зоонози, които са ни познати, бесът все още убива около 59 000 души всяка година, което представлява тежко бреме за общественото здраве и икономиката. Ако се справим с болестта чрез подхода „Едно здраве“ е 100% предотвратим.

Едно здраве - нула смъртни случаи

Може ли един сектор сам да премахне беса? Със сигурност не. Пандемията от COVID-19 и нейните дълготрайни последици ни напомниха, че един сектор сам по себе си не може да се справи ефективно със зоонозните заплахи, знаейки, че здравето на животните, хората и околната среда са свързани. Здравето на животните влияе върху нашето здраве; това е здравето на всички. В случай на бяс, предаван от кучета, само координиран отговор между секторите ще ни позволи да сведем до нула броя на човешките смъртни случаи от бяс, предаван от кучета. Тазгодишният Световен ден за борба с беса, озаглавен „Едно здраве, нула смъртни случаи“, цели да разпространи това послание.

Бясно куче може да зарази човек с едно ухапване. Кучетата наистина са отговорни за 99% от случаите на бяс при хора, чрез ухапвания и одрасквания. Поради това, от съществено значение да се ограничи излагането на хората на бяс е чрез справяне с болестта при нейния животински източник. Прилагането на широкомащабна ваксинация на кучета, насърчаването на отговорното притежаване на кучета и повишаването на осведомеността за наличните решения са критични действия срещу беса, които изискват всеобхватен подход. Сътрудничеството между специалистите по здравеопазване на животните и здравето на хората е от решаващо значение. То не само има положително въздействие върху поминъка и икономиката на общностите, но също така полага основите на по-силни здравни системи, които имат капацитета да реагират на зоонозни заплахи извън бяса.

Едно здраве за всички

Изграждането на координиран отговор срещу беса ще постави пътя за контрол и на други зоонозни заболявания. Когато работим за нашата обща цел „Без смъртни случаи при хората, причинена от бяс при кучета до 2030 г.“, ние не се фокусираме само върху усилията, необходими в сектора на здравето на животните. Необходими са основни действия от сектора на общественото здраве, включително предоставяне на достъп до медицинска помощ за хора и лечение след ухапване, особено в селските райони с ограничен или несъществуващ достъп до кампании за здравно образование и където се срещат 80% от случаите на бяс при хора.

Въпреки че разполагаме с всички инструменти за прекратяване на предавания от кучета бяс, включително висококачествени ваксини за кучета и хора, се оказва трудно начинание, да се координира успешно и да се инвестират достатъчно ресурси в контрола му. Бесът все още циркулира в две трети от страните по света, поддържайки бедността в ендемичните райони. И все пак насоката рядко е към официалните системи за наблюдение. Следователно наличието на болестта и свързаното с нея социално и икономическо бреме често се подценяват силно. Това от своя страна води до пренебрегването и от страна на политиците и финансиращите агенции.

Елиминирането на беса трябва да бъде по-добре приоритизирано и инвестирането в неговия прогресивен контрол също предлага възможност за укрепване на системите за обществено здравеопазване в по-широк план и за подобряване на справедливостта и достъпа до грижи за всички. Бесът е много красноречив пример за това как оперирането на „Едно здраве“ на всички нива може да допринесе за свят, който е по-способен да предотвратява, прогнозира, открива и реагира на заплахи за здравето, като по този начин подобрява здравето на хората, животните и околната среда.

Чрез четиристранното сътрудничество „Едно здраве“, създадено от Организацията по прехрана и земеделие на Обединените нации (FAO), Програмата на ООН за околната среда (UNEP), Световната здравна организация (WHO) и Световната организация за здравеопазване на животните (WOAH, основана като OIE), ние си сътрудничим, за да стимулираме промяната,

необходима за смекчаване на въздействието на настоящите и бъдещите глобални здравни предизвикателства. С цел да подкрепяме страни, изправени пред глобални заплахи за здравето, скоро ще стартираме нашия Съвместен план за действие за едно здраве (ОН JPA). Тази рамка от действия се основава на подхода „Едно здраве“ за укрепване на сътрудничеството, комуникацията, изграждането на капацитет и координацията еднакво във всички сектори, отговорни за справяне със здравните проблеми по повърхността човек-животно-околна среда. Той по-специално подкрепя дейностите на Форума за борба с беса, създаден през 2020 г. от ФАО, СЗО и WOAH. Форумът обединява правителства, производители на ваксини, изследователи, неправителствени организации и партньори за развитие с цел ускоряване и прилагане на подхода „Едно здраве“ за контрол на бяса.

Премахването на човешките смъртни случаи от бяс, предаван от кучета, е един от приоритетите, определени в ОН JPA. Ние призоваваме страните по света да предприемат необходимите стъпки, за да осигурят координиран отговор на „Едно здраве“ срещу тази смъртоносна зооноза. Бесът все още може да бъде фатален, но също така е много предотвратим. Необходими са само обединени усилия, за да се гарантира, че смъртните случаи от бяс при хора ще останат в историята.

Източник: <https://www.woah.org/en/rabies-control-a-model-for-one-health-collaboration/>

Здраве на растенията и продукти за растителна защита

- На 08 ноември EFSA публикува Покана: „***Оценка на параметрите за изследване на вредителите по растенията***“. Целта на тази покана е да се оцени чувствителността на метода, относителния риск и разпространението на дизайна за проектиране на изследвания за приоритетни вредители в следните две партии:
 - Лот 1 - Подготовка на експериментални и статистически протоколи за количествено определяне на ключови параметри на изследването;
 - Лот 2 - Събиране на доказателства при подготовката на извличане на експертни знания за количествено определяне на ключови параметри на изследването.

Настоящата покана се фокусира конкретно върху следните задачи:

1. разпространение на най-добри практики и подобряване на методите за събиране и анализ на научни и технически данни, по-специално с цел улесняване на съпоставимостта и производството им на общностно ниво;
2. събиране и анализ на конкретни данни в отговор на общ приоритет, по-специално на приоритети на Общността, съдържащи се в работните програми на Органа, и в случаите, когато научната помощ на Органа е спешно необходима на Комисията, особено в контекста на общия план за управление на кризи, посочен в член 55 от Регламент (ЕО) № 178/2002;
3. изготвяне на научни становища на Органа, включително подготвителна работа, свързана с оценката на досиета за разрешаване;
4. споделяне на данни от общ интерес, напр. създаване на бази данни.

Цялата информация за Поканата е достъпна тук:

<https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/documents/art36/gpefsaplants202209/call-for-proposals-priority-pest.pdf>

- На 04 ноември EFSA публикува **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Spodoptera litura*, изготвена в контекста на мандата на EFSA за наблюдение на вредителите по растенията, по искане на Европейската комисия. Вредителят произхожда от Азия и Океания, той е карантинен вредител за Съюза, за който не е известно да се среща на територията на Европейския съюз. Видът е многояден и се храни с растения от Brassicaceae, Fabaceae, Malvaceae, Poaceae, Rosaceae, Rutaceae, Solanaceae и Vitis:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2022.EN-7454>

- На 10 ноември EFSA публикува **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Penthimiola bella* (*Hemiptera: Cicadellidae*). Вредителят произхожда от Афротропичната екозона. Разпространен е в Израел (съобщено за първи път през 1974 г.), Ливан и е докладвано разпространението му от Мароко през 2018 г. В рамките на ЕС вредителят е установен в Португалия, където за първи път е открит върху сладки портокали през 2012 г., а след това в Испания през 2020 г., също върху сладки портокали. *P. bella* не е в списъка в приложение II

към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072 на Комисията:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2022.7623>

- На 10 ноември EFSA публикува **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Neomaskellia andropogonis* (Hemiptera: Aleyrodidae) – белокрылка по захарна тръстика за територията на ЕС. *N. andropogonis* е тропически и субтропичен вид, който произхожда от Южна централна Азия и наскоро се установи в Иран и Ирак. *N. andropogonis* не е включен в Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/2072 на Комисията. Той е олигофаг по Poaceae и най-често се среща по захарна тръстика (*Saccharum officinarum*):

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2022.7624>

- На 10 ноември EFSA публикува **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Dendrolimus spectabilis* (Lepidoptera: Lasiocampidae) - молец, известен също като гъсеница по японския бор, за ЕС. *D. spectabilis* произхожда от Китай, Япония и Корея. Неговите ларви се хранят основно с *Pinus densiflora* и *P. Thunbergii*, също с *P. strobus*, *P. rigida*, *P. taeda* и *P. Tabuliformis*:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2022.7622>

- На 15 ноември EFSA публикува своя Бюлетин за здравето на растенията **Plant Health Newsletter on Horizon Scanning** – за месец октомври 2022 г., обобщаващ месечните резултати от дейности в областта на здравето на растенията, които бяха публикувани в мрежата през предходния месец. Целта на месечния бюлетин е своевременно да се идентифицира подходящата информация относно вредителите по растенията, която може да бъде от значение за ЕС, и която може да изисква разглеждане от оценителите и управителите на риска:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2022.EN-7657>

- На 15 ноември беше публикувана **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Coleosporium phellodendri*. Панелът за здравето на растенията на EFSA извърши категоризиране на *Coleosporium*

phellodendri, който е базидиомицетна гъба, принадлежаща към разред Pucciniales. За присъствие на вредителя се съобщава само от Азия (Китай, Република Корея, Япония и Русия) и не е известно да присъства на територията на ЕС:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2022.7627>

- На 15 ноември беше публикувана **карта за проучване** (Pest Survey Card) на вредителя *Chickpea chlorotic dwarf virus CrCDV* (**вирус на хлоротично джудже по нахута**). Установена е идентичността на CrCDV, който принадлежи към род Mastrevirus, семейство Geminiviridae. Налични са надеждни методи за откриване и идентификация. Патогенът не е включен в Регламент за изпълнение 2019/2072 на Европейската комисия. CrCDV е докладван в Африка, Азия и Океания. Не е докладван в ЕС. CrCDV заразява растителни видове от семейство Fabaceae и няколко вида от семейства Amaranthaceae, Brassicaceae, Caricaceae, Cucurbitaceae, Malvaceae и Solanaceae, включително плевели:

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2022.7625>

- На 01 декември ще се състои конференция в хибриден формат на тема **„Забрана за целия ЕС на износ на забранени пестициди и опасни химикали: защо и как трябва да действат правещите политики в ЕС“**. Редица пестициди и опасни химикали са забранени на ниво Европейски съюз с цел защита на човешкото здраве и околната среда. И все пак същите тези пестициди в момента се произвеждат и изнасят от компании от ЕС за трети държави, където разпоредбите за безопасност обикновено са по-слаби и се прилагат по-малко стриктно. Предстоящата конференция събира ключови участници от целия свят, за да споделят своите опасения относно въздействието, което европейският износ на пестициди и опасни химикали има в трети страни. Тя има за цел да насърчи европейските политици да отворят очите си за последиците от подобни дискриминационни практики и да предприемат действия. Всеки, който желае да се регистрира за участие, може да го направи на следния линк:

<https://www.eventbrite.com/e/an-eu-wide-ban-on-the-export-of-banned-pesticides-and-hazardous-chemicals-tickets-464279942807>

- Плановете за намаляване на пестицидите остават „отворен“ проблем според еврокомисарят по земеделие Януш Войчеховски, съобщава EURACTIV. Намирането на най-справедливия подход за намаляване на употребата на пестициди остава „труден и отворен“ проблем, според Войчеховски, докато държавите членки се подготвят да изискат официално от ЕК по-всеобхватна оценка на въздействието по казуса. „Трудно е да се намери точният баланс между задълженията за намаляване на употребата на пестициди в държавите членки и как те трябва да бъдат разпределени“, каза Войчеховски пред репортери на пресконференция след срещата на министрите на земеделието от ЕС в Брюксел в понеделник (21 ноември). Подчертавайки деликатността на ситуацията, комисарят обясни, че същината на проблема е, че употребата на активни вещества може да варира драстично в отделните страни на ЕС:

<https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/plans-to-slash-pesticides-remain-open-problem-says-agri-commissioner/>

Схеми за качество

Проектът на доклад от Европейския парламент относно предложението за реформа на политиката по качество бе обсъден от Земеделската му комисия

Италианският евродепутат социалист Паоло де Кастро е представил проекта на своя доклад по предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно географските означения на Европейския съюз за вина, спиртни напитки и селскостопански продукти и относно схемите за качество на селскостопанските продукти, за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2017/1001 и (ЕС) 2019/787 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1151/2012. Това е станало по време на заседанието Земеделската комисия (COMAGRI) на Европейския парламент, проведено на 8 ноември 2022 г. Участниците са изразили значителна подкрепа за доклада, но депутатите все още са загрижени,

че промените могат да отслабят системата за качество на селскостопанските и хранителни продукти. Гласуването на проекта на доклад (изменения и окончателно гласуване) е предвидено да се проведе в началото на следващата година (февруари-март), последвано от триалози, които да продължат до септември, и с гласуване, което да се случи през ноември 2023 г.

В проекта на доклад вече са събрани 122 предложения за изменения, които ще бъдат анализирани, като се вземат предвид всички предложения и позиции, изразени от различните политически групи, по думите на Де Кастро. „Опитваме се да не революционизираме система, която вече е без аналог в света, а да я подобрим, така че да работи по ефективен начин и да генерира стойност, без да се нуждае от публични средства.“

Депутатът също така е подчертал необходимостта от укрепване на ролята на групите производители: „Сдруженията са истинската движеща сила за разработването на географски означения (ГО) и те трябва да продължат да бъдат контролирани само от производители и от оператори, които са пряко включени в производствената фаза“. Той е отбелязал необходимостта от защита на продуктите с ГО, когато са включени като съставка на други продукти. „Бихме искали да видим значителен спад в броя на текущите досиета, които трябва да бъдат оценени на европейско ниво“, каза той, призовавайки за по-голямо опростяване.

„Службата на ЕС за интелектуална собственост (EUIPO) може да има много важен принос за защитата и популяризирането на ГО в допълнение на работата ѝ по спирането на измамни имитации. Искаме етикетът с ГО да показва, че има културно наследство..., тогава това са устойчиви продукти сами по себе си“, е казал Де Кастро. „От 2026 г., ще има нови ангажименти, в които ще можем да разгледаме екологичната устойчивост, икономическата и социалната стабилност, както и хуманното отношение към животните.“ Очаква се да бъдат публикувани доклади, които да информират потребителите за различните аспекти на качеството на продуктите със защитени наименования.

Координаторът на ЕНП Херберт Дорфман, говорещ от името на Алваро Амаро, докладчик в сянка на групата по темата, е поискал повече изясняване на разделението на компетенциите между Европейската комисия и държавите

членки. „Съгласни сме, че EUIPO може да предостави техническа подкрепа при управлението на регистрациите и наименованията, но това е нещо, за което отговаря Европейската комисия – тоест EUIPO няма да поеме отговорност за процеса.“ Групата на ЕНП също е поискала виното да бъде изключено.

За Renew Europe, Ирен Толере е определила проекта на доклада като отлична отправна точка. „Споделяме повечето опасения, особено що се отнася до EUIPO. Управлението на ГО трябва да бъде засилено, но не на всяка цена. Когато става въпрос за лозаро-винарския сектор, предложението на Комисията всъщност не опростява нещата. Напротив, той ги поставя в два различни законодателни текста, така че имаме Регламента за ООП от една страна и новия текст за ГО, предложен от Комисията, от друга. Затова смятам, че запазването на ГО за вино в ООП би било добро решение, за да се гарантира, че законодателството е опростено.“, е предложила тя.

Докладчикът в сянка на „Зелените“ - Клод Грюфа е подчертал, че „Комисията иска да промени регламент, който вече работи доста добре“. Опасенията му са, че EUIPO може да представлява опасност за ГО и е настоявал, че Службата трябва да бъде ограничена до административни задачи. За политическата група ID („Идентичност и демокрация“), Елена Лизи е изразила загриженост, че нова дефиниция на ЗГУ за вино „всъщност ще намали тези връзки с територията“. „Реформата ще създаде опасен прецедент, който ще доведе до спад във висококачественото производство и това ще засегне работните места в критичен момент за сектора“, каза тя. Мазали Агилар (ЕКР) се е изказала пред колегите си, че „тази нова система ще направи всичко много по-сложно и ще отслаби ГО.“

По-рано при първоначалните обсъждания в края на септември, от името на Комисията, изпълняващият длъжността заместник-генерален директор Майкъл Нийяр е определил проекта на доклад като „много конструктивен документ“. Нийяр е приветствал акцента върху ролята на групите производители. Що се отнася до ролята на EUIPO, Нийяр е уверил евродепутатите, че „няма намерение да се прехвърлят правомощия за вземане на решения от Комисията и ГД „Земеделие и развитие на селските райони“. Комисията ще запази окончателното решение по досиетата, е уверил той.

Мрежа на Европейската комисия за предупреждение и сътрудничество (състояща се от RASFF, AAC и Food Fraud)

На 24-ти ноември 2022 г. експерти от Единното звено за контакт взеха участие в заседанието на Работната група на Мрежата за борба с измамите по агрохранителната верига (FFN), организирано от Европейската комисия. Заседанието се проведе чрез видеоконферентна връзка по предварително обявения ред. На срещата са били обсъдени следните теми :

- Ръководство за OCR и технически доклад относно измамите с храни.
- Представяне на резултатите относно Координиран план за действие за откриване на измамни практики при търговията с пчелен мед.
- Приоритети по отношение на координираните действия за 2023 г.
- Представяне на актуалните данни за измамите с риба тон.
- Представяне на актуалните данни касаещи Плана за действие за влагане на бамбуков прах в материалите за контакт с храни.

[1 Бюлетинът е изготвен от Дирекция „Политики по агрохранителната верига”,
Министерство на земеделието](#)

